

Wspomnienie o mgr inż. Edwardzie Paprzyckim

Воспоминания о маг. инж. Эдварде Папшицком

In Memory of E. Paprzycki B. Sc. Eng.

28 stycznia 1963 r. zmarł w Katowicach mgr inż. Edward Paprzycki — prezes Zarządu Oddziału Polskiego Towarzystwa Leśnego w Katowicach, wiceprzewodniczący Katowickiego Koła Towarzystwa Urbanistów Polskich, długoletni pracownik naukowy przebudowy lasów i budowy terenów zielonych GOP, były inspektor lasów państwowych, były pracownik naukowy Zakładu Urządzania Lasu SGGW w Warszawie.

Rzesze leśników, które wzięły udział w uroczystościach pogrzebowych w Katowicach—Ligocie oraz przemówienia nad mogiłą, a zwłaszcza prof. dr F. Krzysika — prezesa Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Leśnego i mgr inż. F. Kamińskiego — dyrektora Okręgowego Zarządu Lasów Państwowych w Katowicach, były wyrazem hołdu i uznania dla zasług Zmarłego w dziedzinie leśnictwa oraz głębokiego bólu i smutku w jakim zostali pogrążeni Jego rodzina przyjaciele i koledzy oraz towarzysze pracy.

Życie i praca Zmarłego to dzieje dobrego człowieka, wybitnego leśnika. Edward Paprzycki urodził się 23 marca 1910 r. w Strzyżynie (woj. kieleckie), jako syn leśnika. Gimnazjum ukończył w Rawiczu w 1928 r. i w tym samym roku wstępuje na Wydział Leśny SGGW. Już w czasie studiów wyróżniał się zdolnościami i pilnością

oraz umiłowaniem lasu, które wyniósł z domu ojca swego — leśnika, długoletniego nadleśniczego lasów Puszczy Kozienickiej. Umiłowanie lasu i zawodu leśnika, w czasie nauki, a później w życiu zawodowym, ulegały stałemu rozwojowi i pogłębieniu.

Interesował się szczególnie urządzaniem lasu, uważając je za syntezę nauk leśnych. Zainteresowania E. Paprzyckiego jako młodego leśnika były rozległe o czym świadczą między innymi wykonana przez niego praca dyplomowa pt. „Wpływ melioracji na rozwój drzewostanów sosnowych rosnących na torfowisku olszowym”. Materiał do tej pracy zebrał na Polesiu.

Po uzyskaniu w 1933 r. dyplomu inżyniera leśnika z oceną celującą podejmuje pracę starszego asystenta w Katedrze Urządzania Lasu u prof. W. Jedlińskiego, a po jego zgonie u prof. J. Miklaszewskiego. Na tym stanowisku, oprócz pracy dydaktycznej, prowadził badania w zakresie przyrodniczych podstaw urządzania lasu.

Pomimo nawału pracy wiedzę swoją potrafił wiązać z praktyką leśnictwa. Wykonywał plany urządzania lasów, przeważnie okolic wielkiej Warszawy, przeprowadzał

ekspertyzy w zakresie hodowli lasu i in. W tym czasie dał się już poznać jako leśnik o głębokiej wiedzy fachowej.

Na wieść o wybuchu wojny we wrześniu 1939 r. zgłasza się ochotniczo do macierzystej formacji — 34 pułku piechoty i odbywa kampanię w stopniu pporucznika. Ranny w walce pod Tomaszowem Lubelskim dostał się do niewoli niemieckiej. Okres pobytu w oflagu w Woldenbergu wykorzystał do pogłębienia znajomości języków obcych i studiowania fachowej literatury niemieckiej. W tym okresie brał też czynny udział w organizowaniu szkolenia, celem którego było podnoszenie kwalifikacji zawodowych jeńców-leśników.

Po powrocie z niewoli niemieckiej w 1946 r. zgłasza się do SGGW w Warszawie, gdzie otrzymuje skierowanie do pracy w Zarządzie Lasów Doświadczalnych w Rogowie. W lasach tych od czerwca 1946 r. kolejno pełnił funkcje: adiunkta administracyjnego, nadleśniczego, a następnie kierownika pracowni naukowej i adiunkta Zakładu Urządzania Lasów SGGW. W ramach tych zajęć prowadził ze studentami ćwiczenia terenowe z urządzania lasu i nadzorował prace doświadczalne oraz badania na powierzchniach doświadczalnych z zakresu mikroklimatu wnętrza lasu, organizował arboretum itp.

W grudniu 1953 r. wskutek warunków jakie wówczas zaistniały zmuszony był do zrezygnowania z zajmowanego stanowiska w lasach szkolnych SGGW w Rogowie.

Poszukując nowej pracy przenosi się na Śląsk, do Katowic, gdzie na stanowisku projektanta w ówczesnej pracowni planów regionalnych Miastoprojektu Katowice podejmuje się trudnego zadania opracowania planu regionalnego zalesień i zadrzewień GOP. Dzięki jego wytrwałej i ofiarnej pracy plan ten został w 1954 r. zakończony.

W pracowni tej rozwinął wszechstronną działalność związaną z gospodarką leśną, z zagadnieniem środowiska geograficznego zieleni i nieużytków przemysłowych Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego. W tym czasie współpracował intensywnie z powstałym w 1959 r. przy Polskiej Akademii Nauk — Komitetem do spraw Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego. Szczególnie wartościowy był jego udział w pracach badawczych Komisji Klimatu oraz Komisji Gleboznawczo-Górnictwa, o czym świadczy wiele jego publikacji w biuletynach tych Komisji. Niektóre z tych prac były publikowane w pismach zagranicznych. W tym czasie był też adiunktem w pracowni Klimatologicznej Instytutu Geografii PAN i prowadził w ramach pracy doktorskiej studia nad metodą określenia zanieczyszczeń powietrza na podstawie pojawów fenologicznych. Praca ta o wielkim praktycznym znaczeniu dla ustalenia stopnia i dopuszczalnych granic szkodliwości zanieczyszczeń powietrza dla organizmów żywych, a przede wszystkim ludzi, nie została niestety za życia E. Paprzyckiego opublikowana.

W 1962 r. kontynuując pionierskie prace w dziedzinie zagospodarowania nieużytków przemysłowych podejmuje prace w Zakładzie Badań Naukowych GOP Polskiej Akademii Nauk w Zabrze, gdzie oprócz powierzonych mu zadań badawczych prowadził prace organizacyjne, związane z uruchomieniem Pracowni Rekultywacji Użytków Przemysłowych.

W okresie pracy w Biurze Planów Regionalnych GOP współpracował z Okręgowym Zarządem Lasów Państwowych, wyrazem czego była między innymi obszerna praca na temat wpływu górnictwa węglowego na produkcję leśną nadleśnictw Panewnik i Murcki.

Wszelkie prace przez niego podejmowane znamionowało dążenie do gruntownego poznania przedmiotu. Żywo interesował się postępem nauk pokrewnych dyscyplin wiedzy wyrazem czego, między innymi, była przynależność do Polskiego Towarzystwa Botanicznego i Towarzystwa Gleboznawczego. Był aktywnym członkiem Polskiego Towarzystwa Leśnego. Położył wielkie zasługi dla Towarzystwa na terenie Górnego Śląska przez obudzenie wśród leśników tego rejonu świadomości potrzeby stosowania systemu gospodarki leśnej opartego przede wszystkim na gruntownym zbadaniu i po-

znaniu specyficznych warunków tego rejonu oraz zainteresowania zagadnieniem rekultywacji nieużytków przemysłowych. Jako długoletni przewodniczący Oddziału Katowickiego PTL bo od 1953 r., organizował zjazdy i konferencje Towarzystwa na swoim terenie. Brał również czynny udział w ogólnokrajowych zjazdach PTL. W uznaniu zasług położonych dla leśnictwa i Polskiego Towarzystwa Leśnego został odznaczony złotą odznaką Towarzystwa.

Bliskie mu były również zagadnienia urbanistyki, z którymi się zapoznał przy opracowywaniu planu regionalnego zalesień i zadrzewień. Godność wiceprzewodniczącego Katowickiego Koła Towarzystwa Urbanistów jaką piastował świadczy o uznaniu jakie zdobył wśród urbanistów Katowickiego Rejonu.

Zmarły pozostawił po sobie bogatą spuściznę w postaci prac opublikowanych przede wszystkim w wydawnictwach PAN i czasopismach fachowych. Pisma te mają wielkie znaczenie przede wszystkim dla gospodarki leśnej GOP.

Odszedł od nas na zawsze, ale pozostawił po sobie plon długoletniej pracy na niwie leśnej i pamięć wybitnego o wielkiej wytrwałości leśnika, pioniera nowej dyscypliny nauki leśnej, dotyczącej zagospodarowania lasów rejonów górniczych i rekultywacji nieużytków przemysłowych, pamięć nieskazitelnego człowieka, dobrego kolegi i przyjaciela, zawsze gotowego do udzielenia pomocy i rady innym.

Cześć jego świetlanej pamięci!

Marian Tymiński